

PŘEDMLUVA

Monografie *Srbská frazeologie v českém a bulharském překladu* (kontrastivní analýza) představuje zkrácenou, upravenou a doplněnou verzi mé disertační práce *Idiomy a frazémy ve vybraných dílech srbské a chorvatské prózy po roce 1945 a jejich české překladové ekvivalenty* (Brno 2000, vedoucí práce prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc., oponenti doc. PhDr. Zdeňka Hladká, Dr. a doc. PhDr. Helena Baueřová). Nejvýraznější změny byly provedeny v analytické části práce – jednak došlo k redukci analyzovaných srbských a chorvatských literárních děl a jejich českých překladů (z původních čtyř zůstala dvě – romány Iva Andriće a Milorada Paviće) a jednak došlo k rozšíření této části o bulharský překlad druhého z nich – bulharský překlad Andrićova románu byl totiž do výzkumu zařazen už v disertaci. Tím byla odstraněna jistá materiálová asymetrie původní práce, takže upravený text nyní v analytické části vychází z šesti pramenných knih: dvou srbských románů a jejich dvou českých a dvou bulharských překladů. Druhým výraznějším zásahem byla aktualizace metodiky zpracování dílčích shrnutí a samozřejmě i závěrečného vyhodnocení. Celá analytická část prošla důkladnou revizí a doplněním. Co se týče teoretické části práce, tam došlo jen k nejnutnějším úpravám. Během uplynulých let se na poli frazeologického bádání objevila řada nových studií, monografií a slovníků jak v Česku, tak i v dalších námi sledovaných zemích. O této novější teoretické i frazeografické produkci (české, slovenské, chorvatské, srbské, bulharské) informujeme v úvodní části práce. Bulharské frazeologické teorii, která do původní disertace přirozeně – s ohledem na její zaměření – zahrnuta nebyla, jsme se již v uplynulých letech průběžně věnovali (v kontrastu s českou, resp. i slovenskou nebo chorvatskou).¹ V tuto chvíli připravujeme další frazeologicky a kontrastivně

1 V první řadě v monografii *Bulharská a česká publicistická frazeologie ve vzájemném srovnání* (Brno: Masarykova univerzita, 2006) a dále v dílčích studiích, jako např. *Teorie idiomatiky a frazeologie v českých*

zaměřenou monografickou práci, která bude zahrnovat českou, chorvatskou, srbskou a bulharskou frazeologii a idiomaticku. V jejím rámci plánujeme podrobněji se zaměřit především na porovnání teoretických východisek jednotlivých uvedených národních frazeologií.

Na závěr předmluvy bych ještě rád vyjádřil veliký dík, ať už znějící „ďakujem“ nebo „blгодарja“: patří oběma recenzentkám – doc. PhDr. Márii Dobříkové, CSc. z Univerzity Komenského v Bratislavě a Michaele Kuzmovové, Ph.D. z Jihozápadní univerzity Neofita Rilského v Blagoevgradu, jejichž upřímné a fundované postřehy, rady a doporučení byly pro finalizaci celé práce velice cenné.

Autor, květen 2015

a bulharských jazykových příručkách z posledních dvaceti let (Studia Balcanica Bohemo-Slovaca VI, sv. 2, Vgno 2006, s. 1007–1021) nebo *Българска, хрватска, словашка и чешка фразеология в края на първото десетилетие на новия век – опит за съпоставителна рекапитулация* (Паисиеви четения. История и съвременно състояние на българския език; Общо и сравнително езикознание; Единадесети полско-български колоквиум, Пловдив, 26–30 ноември 2010. Научни трудове, том 48, кн. 1, сб. А, 2010 – Филология, Пловдив 2011, с. 196–205).